

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO
MOKYMO PLĖTROS CENTRAS

Specialiųjų
poreikių asmenų
profesinio mokymo
metodinė komisija

Metodinė konsultacija

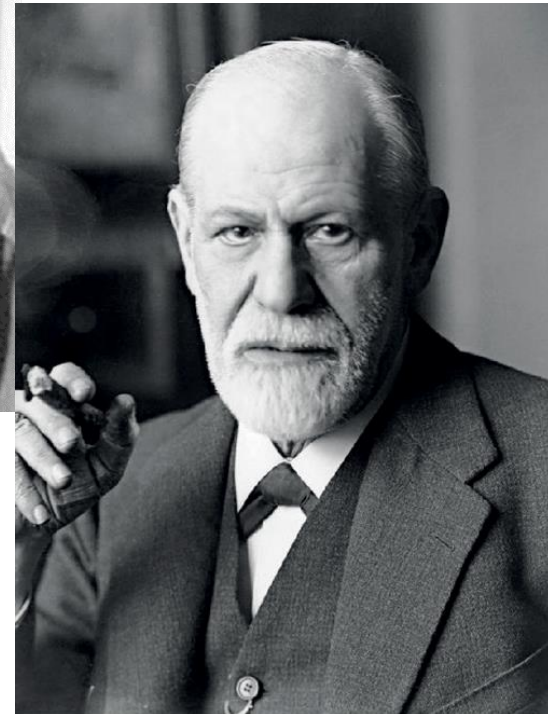
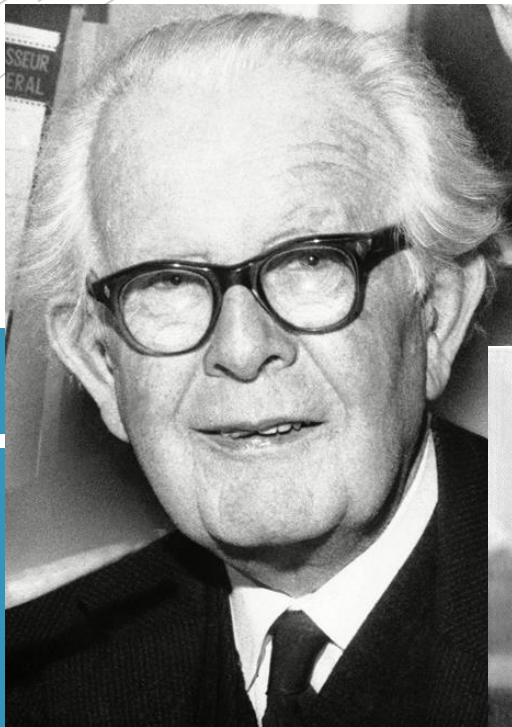
„Specialiųjų poreikių asmenų ugdymo profesiniame mokyme aktualijos“

Profesinės karjeros ūgtis profesiniame mokyme: įtrauktis ir sėkmės prielaidos

Dokt. Diana Saveikienė
Klaipėdos universitetas Sveikatos mokslų fakultetas,

Jean Piaget
Erik Erikson
Sigmund Freud

Hans Asperger

Leo Kanner

- Visame pasaulyje yra daugiau nei milijardas žmonių, turinčių tam tikras negalias ir tai sudaro daugiau kaip 15 procentų pasaulio gyventojų (Pasaulio sveikatos organizacija).

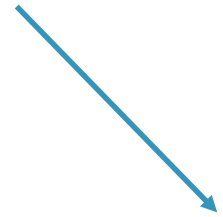
■ 5

1

2

0,3

5

Autism Spectrum Disorders

Autism
Disorder

Asperger's
Syndrome

Rett's
Disorder

Childhood
Disintegrative
Disorder

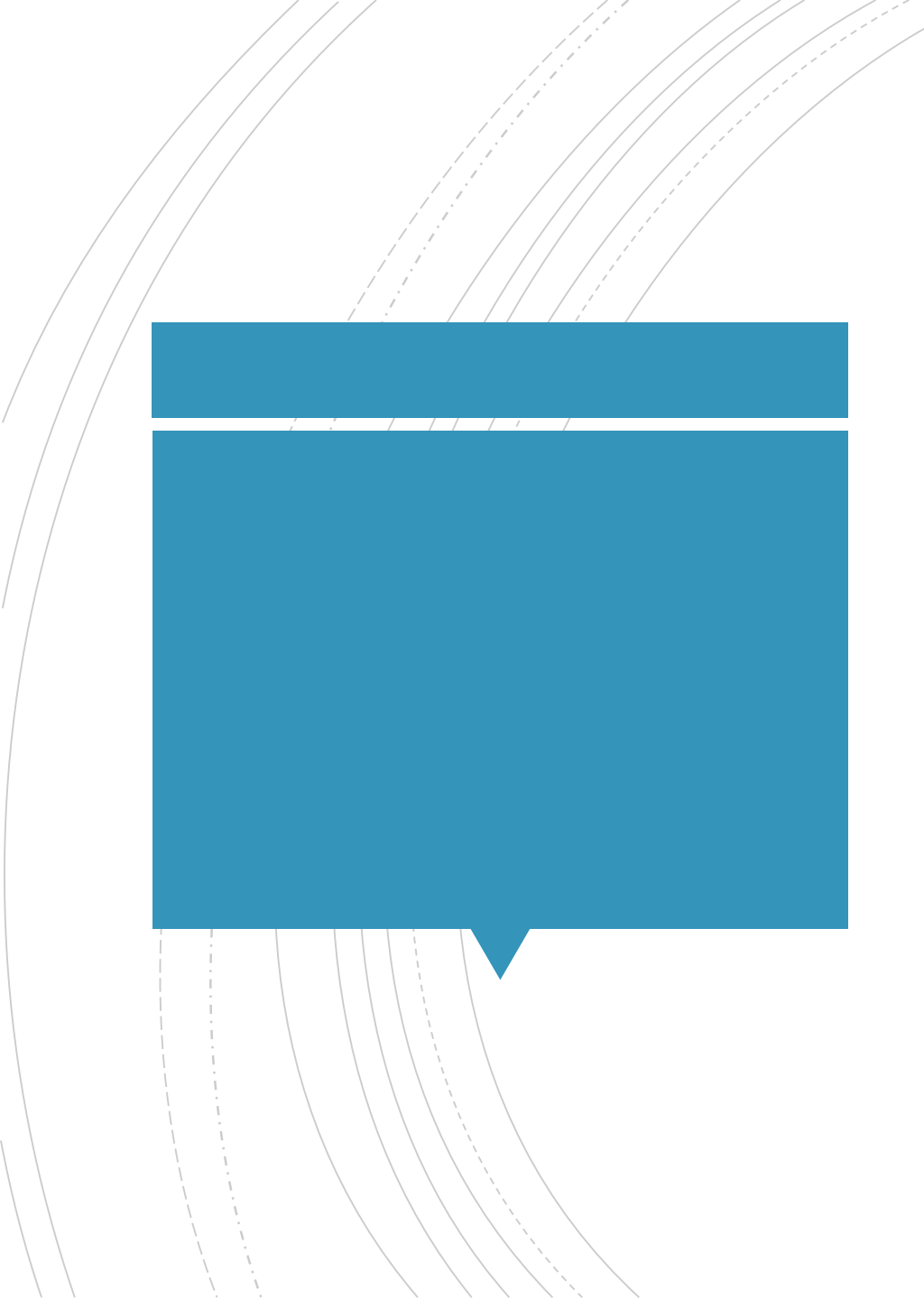
Pervasive
Developmental
Disorder - Not
Otherwise
Specified

- LR Švietimo ir mokslo ministro ir LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas Dėl profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo (2012).
- Jame teigiama, kad profesinio orientavimo tikslas – padėti asmenims sąmoningai rinktis jiems tinkamas švietimo ir užimtumo galimybes, sudaryti sąlygas įgyti karjeros kompetencijų, aktyviai kurti savo karjerą (t. y. visą gyvenimą trunkančią asmeniui ir visuomenei reikšmingų asmens mokymosi, saviraiškos ir darbo patirčių seką).

-
- Profesinis orientavimas turi būti vykdomas teikiant profesinio informavimo ir profesinio konsultavimo bei ugdymo karjerai paslaugas.
  - Minėtame įstatyme akcentuojamas principas, kad profesinio orientavimo vykdytojai padeda asmeniui pasirinkti ir įgyvendinti geriausias jo karjeros vystymo galimybes, kreipia kiekvieną asmenį savarankiškai apsispręsti dėl asmeninės karjeros perspektyvų, priima su mokymusi ir darbu susijusius sprendimus.

-
- Akcentuojama, kad ugdymas karjerai yra prioritetinga profesinio orientavimo sritis, profesinis informavimas ir profesinis konsultavimas papildo ugdymą karjerai, padeda asmenims spręsti konkrečius karjeros klausimus.

-
- Ugdymosi karjerai perspektyvos ir galimybės ryškios ir Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“, kuri grindžiama darnaus vystymosi principais bei Lietuvos valstybės ir visuomenės vystymosi materialiaisiais ir nematerialiaisiais ištekliais: gamtos ištekliais, turtinga istorine patirtimi ir kultūros paveldu, profesinėmis ir kvalifikacinėmis galimybėmis, aukšta darbo kultūra, stabili teisės sistema, gera informacinių technologijų ir skaitmenine infrastruktūra.

- Pažymėtina, kad trūksta informacijos apie negalių turinčių jaunuolių karjeros perspektyvas – pasigendama šios srities tyrimų, visuomeninio diskurso, valstybinių institucijų ir nevyriausybinių organizacijų aktyvumo analizuojant negalių turinčių jaunuolių karjeros realizavimo klausimus.
- Labai opus ir mokslinio nagrinėjimo reikalaujantis klausimas – jaunuolių su negalia profesijos įgijimas – t.y. vienas iš pagrindinių galimybių siekti karjeros komponentas.

Profesijos įgijimas – karjeros kelio pradžia

- Profesijos rinkimasis yra neišvengiamas ir tampa žmogaus būties tvarkymo veiksmu. Profesijos pasirinkimas yra vienas svarbiausių pasirinkimų, kuriuos žmonės atlieka per visą savo gyvenimą, todėl pagrįstas, racionalus profesijos pasirinkimas reiškia ne tik profesinio elgesio plėtrą, bet ir pagrįstą požiūrį į kitus savo gyvenimo dalykus.
- Karjerą galima pradėti planuoti tik tada, kai žmogus apsisprendžia dėl profesijos, t.y. pasirenka profesiją, nes kiekvieną karjeros planą sąlygoja konkrečios profesijos prigimtis.

Belgijos
mokslininkės
V. Germeijs ir K.
Verschueren

- Karjeros sprendimų priėmimo problemą, skiria dėmesį didelį sėkmingos profesijos pasirinkimo pagrindams, teigdamos, kad profesijos pasirinkimas tarsi iškelia asmeniui profesijos pasirinkimo užduotis ir šių užduočių išsprendimas yra sėkmingos profesijos pasirinkimo fundamentas.

Mokslininkės išskiria
šešias profesijos
pasirinkimo užduotis,
integruoja į visumą
objektyvius ir
subjektyvius veiksnius

- **Orientacija (poreikio priimti sprendimą suvokimas ir motyvacija priimti tokį sprendimą).**
- **Savęs tyrinėjimas (informacijos apie save rinkimas).**
- **Aplinkos analizė (bendros informacijos apie aplinką ir karjeros alternatyvas rinkimas).**
- **Aplinkos elementų analizė (detalios informacijos apie keletą pasirinktų karjeros alternatyvų rinkimas).**
- **Sprendimas (alternatyvos pasirinkimo pažanga).**
- **Įsipareigojimas (pasitikėjimo ir įsipareigojimo stiprumas pasirinktai konkrečiai karjeros alternatyvai)**

(Frübing, 2013,
p.77)

- J. Frübing teigimu karjeros projektavimo terminas apima įvairias karjeros plėtojimo veiklas, kuriomis siekiama bet kokio amžiaus asmenims bet kuriuo jų gyvenimo etapu padėti atpažinti savo gebėjimus, kompetentingumus ir interesus, padėti priimti sprendimus, susijusius su mokymosi, profesijos ir profesinio rengimo pasirinkimais bei padėti valdyti savo gyvenimo kelią mokymosi ir darbo srityse bei kitose aplinkose, kuriose šie gebėjimai ir kompetentingumai įgyjami ir / ar panaudojami, be to karjeros projektavimas gali pasireikšti įvairiomis formomis, įskaitant individualią ir grupės veiklą, tiesioginį bendravimą ar vadovavimą naudojantis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis

Jones, M. Disability and
labor market outcomes.
IZA World of Labor
2021: 253 doi:
[10.15185/izawol.253.v2](https://doi.org/10.15185/izawol.253.v2)

- Neįgalios atvejų gausa, susiduriant su nepalankiu darbo rinkos vertinimu, aspektu lemia ir aktualizuoja veiksmingos politikos kūrimą, siekiant sumažinti neigiamas socialines ir ekonomines pasekmes. Tačiau šį procesą apsunkina negalios diagnostavimo kriterijai, apibrėžiant negalios įtaką su darbu susijusiam produktyvumui ir lūkesčiai nepatirti darbdavių diskriminacijos, randant politinio palaikymo sprendimus, kurie suteikia būtinas paskatas ir paramą profesijos įgijimui tiems, kurie gali pagal savo duotybes dirbti ir realizuoti save.

AKTUALIZUOTI POREIKIAI

- **Asmeninis asistentas**
- **Individualizuotas mokymas**
- **Savalaikė pagalba pagal negalios pobūdį**
- **Tarpinstitucinis bendradarbiavimas**
- **Profesinė rehabilitacija**

Schulen

Die 31 staatlichen berufsbildenden Schulen in Hamburg bieten Jugendlichen und jungen Erwachsenen ein vielfältiges Angebot von beruflichen Bildungsgängen: von der Ausbildungsvorbereitung, über die Berufsausbildung, Angeboten zum Erwerb höherer Bildungsabschlüsse bis hin zur beruflichen Weiterbildung. Dabei streben die Schulen für alle Bildungsgänge eine Schulkultur an, die sich dadurch auszeichnet, dass alle jungen Menschen willkommen sind und niemand ausgeschlossen wird.

Die Portraits der berufsbildenden Schulen geben einen ersten Überblick über die Bildungsgänge, Kontaktdaten und Schülerzahlen der einzelnen Schulen. Angesichts der Fülle von besonderen Schwerpunkten, pädagogischen Projekten und Angeboten im jeweiligen Schulalltag, empfiehlt sich ein Blick auf die einzelnen Schulhomepages.

Seit 2014 werden aktuelle Schulinspektionsergebnisse in Form eines Kurzberichtes veröffentlicht. Alle bisher vorgelegten Kurzberichte zu berufsbildenden Schulen stehen unter *Inspektionsberichte* zur Verfügung, um größtmögliche Transparenz für Schülerinnen und Schüler, Eltern und Schulen zu gewährleisten.

GEROSIOS
PATIRTIES
PAVYZDŽIAI

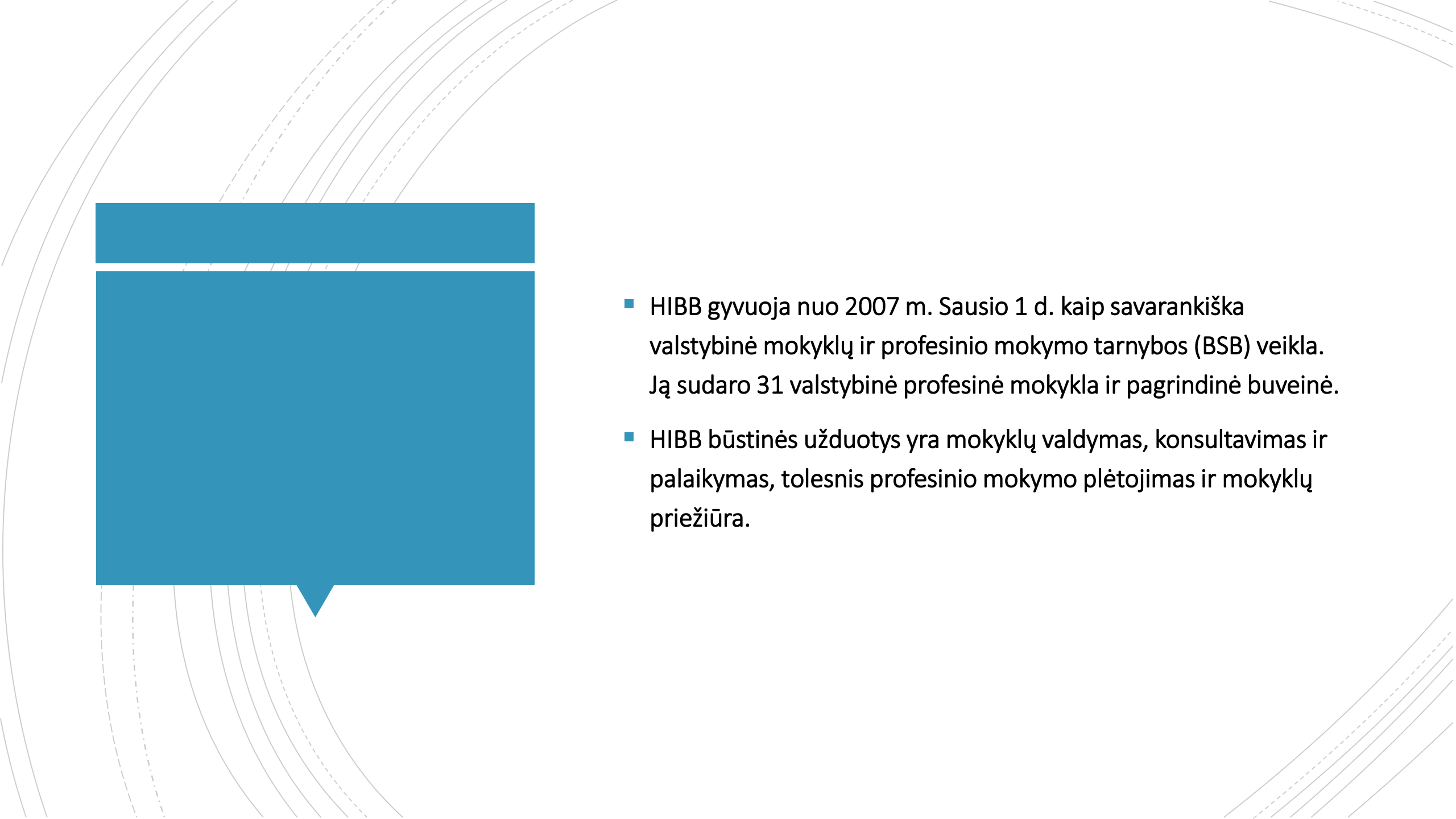

PORTRAITS
BERUFSBILDENDE SCHULEN
HIBB
SCHULEN
DIE SCHULEN STELLEN SICH VOR
SCHULINSPEKTION

LINKS

- [das Schuljahr in Zahlen](#)

-
- HIBB gyvuoja nuo 2007 m. Sausio 1 d. kaip savarankiška valstybinė mokyklų ir profesinio mokymo tarnybos (BSB) veikla. Ją sudaro 31 valstybinė profesinė mokykla ir pagrindinė buveinė.
  - HIBB būstinės užduotys yra mokyklų valdymas, konsultavimas ir palaikymas, tolesnis profesinio mokymo plėtojimas ir mokyklų priežiūra.

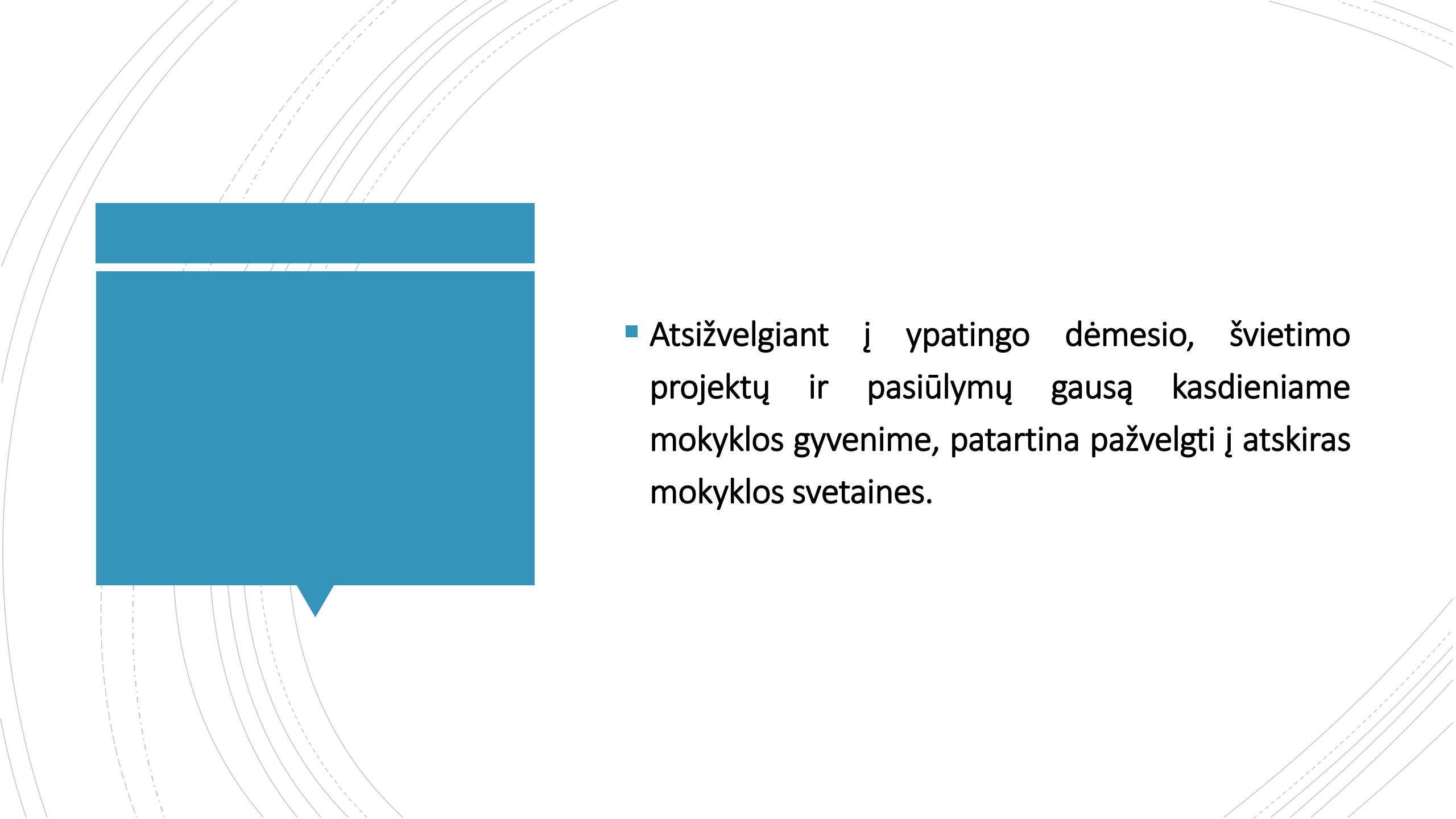
<https://hibb.hamburg.de/ueber-uns/>

- 31 valstybinė Hamburgo profesinė mokykla paaugliams ir jauniems žmonėms siūlo platų profesinio mokymo kursų spektrą:
- nuo pasirengimo mokymui iki profesinio mokymo, pasiūlymų įgyti aukštojo mokslo kvalifikaciją ir tęsti profesinį mokymą.

-
- Mokyklos visuose etapuose siekia mokyklos kultūros moto laikymosi:

**kad visi jaunuoliai yra
laukiami ir niekas nėra
atstumtas.**

-
- Profesinių mokyklų aprašymuose, vadinamuose portretuose, pateikiama pradinė švietimo programų apžvalga, kontaktiniai duomenys.

-
- The background features several thin, curved lines in shades of grey and blue, creating a sense of motion and depth. A large, solid blue speech bubble is positioned on the left side of the slide, pointing towards the text.
- Atsižvelgiant į ypatingo dėmesio, švietimo projektų ir pasiūlymų gausą kasdieniame mokyklos gyvenime, patartina pažvelgti į atskiras mokyklos svetaines.

Bertelsmann Stiftung (Hrsg.)
Prof. Dr. Ruth Enggruber, Prof. em. Dr. Josef Rützel

Berufsausbildung junger Menschen mit Behinderungen

Eine repräsentative Befragung von Betrieben

1. Auflage 2014 (PDF)
DOI 10.11586/2017020
kostenlos

 [Download](#)

LEICHTE SPRACHE

GEBÄRDENSPRACHE

BARRIEREFREIHEIT

IMPRESSUM

DATENSCHUTZ

KONTAKT

Arbeit.Gesundheit.Soziales

Mit Menschen für Menschen.

Ministerium für Arbeit,
Gesundheit und Soziales
des Landes Nordrhein-Westfalen

INHALT MAGS

PRESSE

SERVICE

CORONAVIRUS

SUCHE

MINISTERIUM

ARBEIT

ARBEITSSCHUTZ

GESUNDHEIT

SOZIALES

EUROPÄISCHER SOZIALFONDS

Startseite > Service

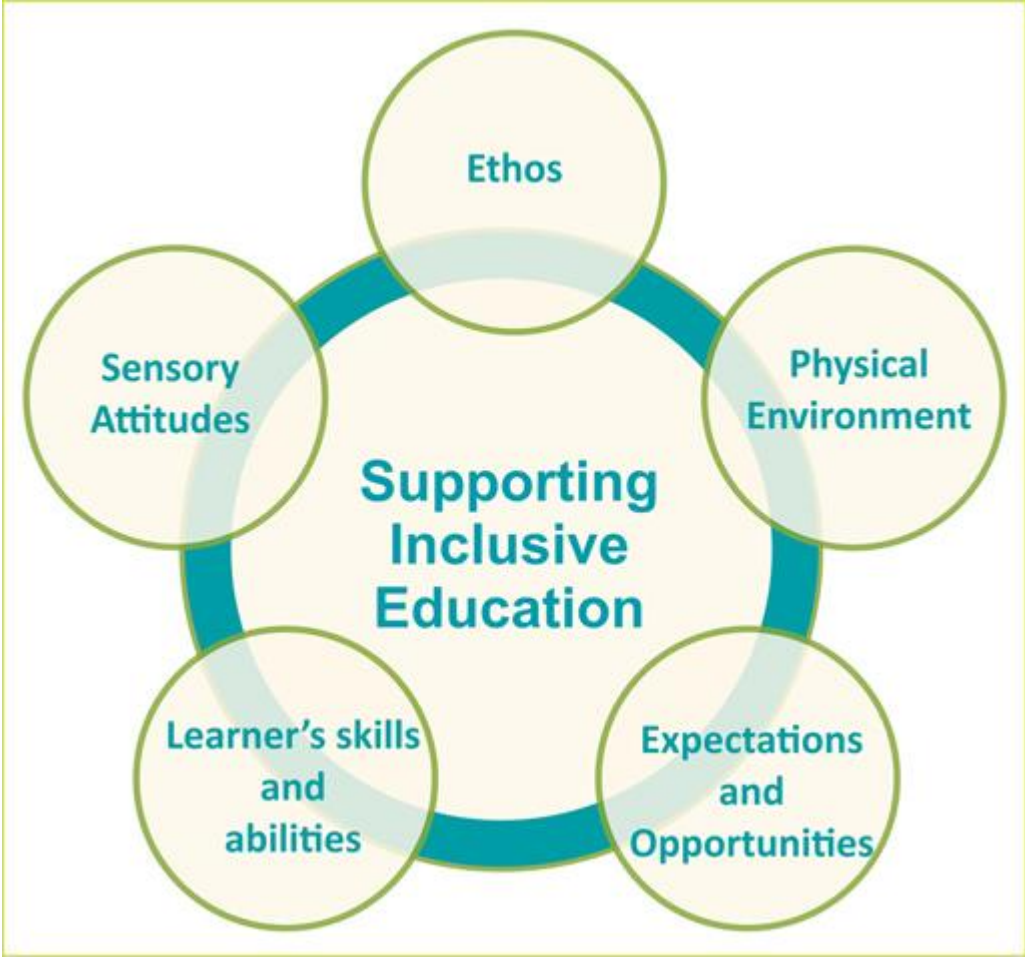
Servicecenter

Servicecenter

ANFAHRT
SO FINDEN SIE UNS

SUPRASTI KITAŲ IR
PRIIMTI KITOKŲ
DĖKOJU UŽ
BUVIMĄ KARTU

